

Vojska med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Vojna napoved. — Naš cesar. — Preki sod in aretacije veleizdajic.
Druge države in vojna. — Prve zmage.

Most med Semlinom in Belgradom razstreljen.
Prvi boji in prva zmaga.

Dunaj, 29. junija. (Uradno poročilo.) Srbi so danes ob pol 2. uri ponoči most med Semlinom in Belgradom v zrak spustili. Naša infanterija in artiljerija je potem skupno z malimi donavskimi parniki (motorji) sovražnika obstrelila. Po kratkem boju so šli Srbi nazaj. Avstrijske izgube so malenkostne.

Včeraj se je posrečilo malemu oddelku avstrijskih pionirjev skupno z moštvo finančne straže vjeti dva srbska parnika, ki sta bila naložena z municijo in minami. Pionirji in financarji so po kratkem in hudem boju premagali Srbe, katerih je bilo mnogo več. Vzeli so srbska parnika in ju odpeljali potom naših donavskih parnikov na varno.

Naš cesar.

Dunaj, 29. julija. — Kakor se poroča iz dvornih krogov, hotel se je cesar takoj po odločilnih sklepih na bojišče podati. Le vsled raznih nujnih prošelj njegove okolice se je dal premagati, da ni takoj to potovanje nastopil. Obenem je pa cesar odločno izjavil, da se bode v kratkem najmanje v Budimpešto podal, ker je tam bojišče bližje.

Danes se je podal cesar iz Ischla zopet nazaj na Dunaj. Dunajsko ljudstvo sprejelo ga je z velikanskim navdušenjem, kakor ga že več desetletij ni bilo opaziti. Cesar je zdrav in čil, poln poguma in eneržije kakor mladenič.

Vojna napoved.

Na podlagi Najvišjega povelja poslal je naš minister za zunanje zadeve grof Berchtold kraljevi srbski vladi v francoskem jeziku spisano napoved vojne, ki se glasi tako-le.

„Ker je kraljevska srbska vlada na noto, ki jo je izročil avstro-ogrski poslanik v Belgradu dne 23. julija 1914, na nezadovoljiv način odgovorila, čuti se c. in k. vlada prisiljena, da skrbi sama za varstvo svojih pravic in interesov in da apelira vsled tega na moč orožja. Avstro-Ogrska se smatra od tega trenutka naprej kot v vojnem stanju s Srbijo se nahajajočo. Avstro-ogrski minister za zunanje zadeve: Grof Berchtold.“

S tem je torej tudi zadnja formalnost napram Srbiji izvršena in vojna je v pravem zmislu besede pričela!

Notifikacija vojne napovedi.

Zunanje naše ministerstvo je dunajskim konzulom tujih držav naznanilo napoved vojne Srbiji s posebno noto. V tej noti tudi naznanja, da se bode Avstro-Ogrska med vojno držala določil haaske konvencije z dne 18. oktobra 1907 in londonske deklaracije z dne 26. februarja 1909, če stori to tudi Srbija.

Angleško posredovanje prepozno.

V angleškem parlamentu je minister zunanjih del sir Eduard Grey izjavil, da se

Anglija noče v srbsko-avstrijski spor vtikati, dokler je ta konflikt samo na te dve državi omejen. Če bi pa postalo razmerje med Avstrijo in Nemčijo ter Rusijo nevarno, potem gre za evropski mir in to se tiče vseh. Sir Eduard Grey je potem predlagal nekako konferenco velesil, ki bi zajamčila evropski mir. Nemčija je to prijazno odklonila in istotako je Avstro-Ogrska izjavila, da je prišel ta angleški predlog prepozno. Doslej se Rusija še ni vmešavala in svoje račune na Srbskem bode znala Avstro-Ogrska že sama poplačati. Seveda, ako bi se zapletla v prepir Rusija, potem bi zamogla nastati ona svetovna vojska, ki bi bila največja katastrofa, kar jih je Evropa zadelo. Za nas je pot jasna: Srbija se mora popolnoma in brez pogojno pokoriti!

Kako je cesar podpisal manifest.

Neki državnik iz cesarjeve okolice poroča: Cesar kaže čudežno krepkost; vojno napoved zoper Srbijo podpisal je s solzami v očeh, ali vendar s trdno roko. Podpis na tem znamenitem historičnem dokumentu ne kaže nobeno niti najmanjšo sled, da bi se bila cesarjeva roka tresla in ne izda globokega razburjenja, ki je bilo pri tem državnem aktu v cesarjevi duši. Manifest cesarja na narode avstro-ogrške monarhije je naravnost krasen v svoji ednostavnosti in odločnosti.

Predzgodovina ultimatumu.

O predzgodovini ultimatumu poročajo nemški listi:

Dasi je bilo ministrstvo zunanjih del krepko odločeno, že pred natančnim znanjem vseh podrobnosti o zaroti, ki je imela za posledico sarajevski atentat, da končno obračuna s Srbijo, vendar je natančno dognanje vseh v ultimatumu navedenih dejstev seveda še znatno poostriilo vsebino in ton avstrijske note. Sicer pa ni bil ultimatum takoj odposlan, čim so se lahko točno pregledala navedena dejstva, marveč vlada je počakala z izročitvijo usodepolne note v Belgradu dotlej, da so v monarhiji spravili pod streho pretežno večino žetve. To se razume samo ob sebi, ker je vendar preskrba vojujoče se države z žitom ena najvažnejših točk vojne pravljnosti.

Cesar Franc Josip ni proti Srbiji nameravanih korakov v celem obsegu odobril šele, kakor se je domnevalo, v zadnjih dneh, marveč že sredi tega meseca.

Pri presojevanju mednarodnega položaja se je predvsem uvaževalo to-le:

Avstro-Ogrska je imela jamstvo, da se lahko popolnoma zanaša na svoji zaveznici. Tudi na Italijo. Italija je izrazila svojo pripravljenost, da pomaga v določenem slučaju Avstriji z vso svojo vojno silo proti gotovim zagotovilom pri sklepanju miru. Temu nasproti je imela vlada dovolj vzroka domnevati, da trojni sporazum ne bo nastopil kot en mož proti Avstriji. Po zanesljivih vesteh ne kaže Francija mnogo nagnjenja, da bi se v tem času dala zaplesti v kako evropsko vojno. Predvsem pa je vlada lahko dokaj gotovo računala z nevtralnostjo Anglije.

Bojevitava sama na sebi je bila edino oficialna Rusija, toda tudi tej je došel konflikt še nekoliko prezgodaj z ozirom na še ne dosti visoko stopnjo njene vojaške pripravljenosti.

Podpora mobiliziranim.

Poročali smo že v zadnji številki, da dobijo svojci pod orožje poklicani rezervistov državno

podpora. Ta podpora znaša: za ženo in otroke nad 8 leti (oziroma tudi za stariše, sestre itd.) na dan 1 K 11 h, za otroke pod 8. letom pa na dan 55¹/₂ h. Rečimo en rezervist zapusti ženo, eno 12 letno hčerko, enega 10 letnega dečka in še dva manjša otroke v starosti 4 in 1 leto. Podpora za to družino znaša: žena in starejša otroke vsak po 1 K 11 h, to je 3 K 33 h; manjša otroke vsak po 55¹/₂ h, to je 1 K 11 h; vse skupaj 4 K 44 h; k temu pride še podpora za stanovanje, ki znaša polovico te svote (2 K 22 h), tako da dobi družina na dan podpore 6 K 66 h.

Zahtevo po podpori treba je naznaniti pri občinskem predstojništvu. Dobi se podpora vsacega 1. in 16. v mesecu znanprej.

Preki sod na Hrvatskem in v Slavoniji.

Vlada je odgodila zasedanje deželnih zborov kraljevstev Hrvatska, Slavonija in Dalmacija. Hrvatski ban dobil je poleg tega največje pooblastilo za proglašanje izjemnega stanja in prekega sode. Prepovedala je vlada doslej sledeče hrvatske in srbske liste: „Slobodna Rijec“, „Narodno Jedinstvo“, „Srbsko Kolo“, „Oslobođenje“, „Privrednik“, „Vihor“ (Zagreb), „Volksrecht“ (soc. dem. Esseg), „Pravo naroda“ (Sid), „Sloboda“ (Peterwardein), „Svetlost“ (Vinkovce), „Hrvatski branik“ (Mitrovica) in „Sadanost“ (Semlin). V Dalmaciji se nadaljujejo aretacije političnih voditeljev in zagrižene srednješolske mladine.

Proti „Sokolom.“

V Splitu vršile so se hišne preiskave zoper „sokole.“ Zaprli so urednika lista „Sloboda“ Bartuloviča in občinskega uradnika dra. Angjetuloviča zaradi veleizdaje. Imela sta baje veleizdajalske govore na nekem sestanku srbskih in hrvatskih „sokolov“ na Kosovem pri Kninu. Tudi v Šibeniku so se zgodile razne hišne preiskave, tako pri advokatu dru. Krstelj, bivšemu županu in pri zdravniku dru. Drinkoviču.

Okllic na avstrijske rezerviste v Ameriki.

Avstrijski generalni konzul v Ameriki ukazal je vsem podrejenim mu konzulom v Združenih državah Amerike, da naj skličejo tamošnje avstrijske rezerviste k vojni pripravi. V posameznih deželah Amerike je najmanje 200.000 avstro-ogrskih podanikov, ki so še vojaški dolžnosti podvrženi.

Posebne odredbe v trgovini.

C. kr. štajersko namestništvo nam piše: „Vled izvanrednega položaja, podanega po mobilizaciji, je razveljavilo namestništvočasno naredbo z dne 23. junija 1914, dež. zak. št. 57, zadevajočo zapiranje prodajalnic v trgovinskih obratih in sorodnih opravnih obratih v mestu Gradec in njega okolici.“

Zajedno je opozorilo namestništvo vsa politična podoblastva na določbo § 96 h točka 4 obrtnega reda v besedilu zakona z dne 14. januarja 1910, drž. zak. št. 19, glasom katere ne velja določba § 96 d glede najmanjšega časa počitka pomožnih delavcev za dela, ki se morajo, če je sila, nemudoma izvršiti.

Namestništvo je naročilo političnim podoblastvom, da vpoštevajo pri tolmačenju tega zakonitega mesta vsled mobilizacije podane izjemne razmere v kolikor mogoče daleč segajoči meri.“

Proti oderuštju in izkoriščanju vojakov.

C. kr. štajersko namestništvo nam piše: Povodom položaja, podanega po mobilizaciji je opozorila c. kr. namestnja podrejena oblastva v svrhu zabranitve izkoriščanja vojaških čet, na določbe § 52 obrtnega reda in § 16 policijskega reda ter jim zaukazala, da skrbje za to, da se na primeren način izvede v teh zakonitih mestih za gostilničarsko obrt prevedeno označenje cen. Četudi pričakuje c. kr. namestnja s sigurnostjo, da patrijotičen čut v poštev prihajajočih obrtnih krogov ne bo storil potrebnim intervencije oblastva, mora se vendar zabraniti špekulativno izkoriščanje resnega položaja tudi v posameznih slučajih z vsem poudarkom. Podrejenim oblastvom se je ukazalo zajedno, da postopajo, če potreba z vso strogoostjo.

Vjeti srbski general.

Marinbad, 27. julija. — Srbski general Marinović bil je danes, ko je prišel tusem iz Karlsbada, na kolodvoru od policiji aretiran. Spravili so ga na okrajna glavarstvo. To je vprašalo pri namestništvu telefonično, ali se naj general v zaporu obdrži. Dobilo pa se je odgovor, da naj se pusti generala naprej proti Dunaju potovati.

Priloga okrožnice avstro-ogrskje vlade.

Včeraj so se objavile listine, omenjene v okrožnici naše vlade znanjim veleposlaništvom v stvari spora s Srbijo.

V tej spomenici se opozarja, da je iz Srbije izhajajoče gibanje, ki si je postavilo smoter, da se južni deli avstro-ogrskje monarhije od države odtrgajo in združijo s Srbijo v državno celoto, že staro. Ta propaganda, ki je imela vedno enake cilje, a se je razlikovala le glede sredstev in po svoji živahnosti je dosegla v dobi krize aneksije Bosne in Hercegovine svoj vrhunec. Takrat je jasno pokazala svoje namene. Na eni strani so vsi srbski listi klicali na boj proti naši monarhiji, na drugi strani pa so se ustanovljala društva, ki bi naj ta boj pripravljala, ne glede na druga sredstva, katerih se je ta propaganda posluževala. Med temi društvi je bila največjega pomena „Narodna Obrana“, ki je svoj čas vrasla iz nekega revolucionarnega odbora in se potem razpasla v organizacijo, popolnoma odvisno od belgrajskega zunanjege urada, pod vodstvom visokih državnikov in častnikov, med drugimi generala Jankovića in bivšega ministra Jovanovića. Tudi majorja Vojo Stankovića in stotnika Milana Pribičevića je šteti med ustavnike „Narodne Obrane.“ To društvo ima nalogo, da za bodoči boj proti Avstro-Ogrski ustanovlja in oborožuje čete.

V eni priloge, dodejanih navedeni spomenici, se objavlja izpisek iz Obraninoga glasila, ki se tudi imenuje „Narodna Obrana“ in ki v več člankih razlaga delo in namene tega društva. Glasom teh člankov je med glavnimi nalogami „Narodne Obrane“ zveza z bližnjimi in daljnimi obrati onkraj meje in z ostalimi prijatelji po celem svetu. V teh člankih se slika Avstro-Ogrska kot prvi in največji sovražnik Srbstva, in če „Narodna Obrana“ propoveduje, da je boj proti Avstriji neizogibno potreben, propoveduje sveto resnico glede srbskega narodnega položaja. V zadnjem poglavju se pozivata srbska vlada in srbsko ljudstvo, da se z vsemi sredstvi pripravljata na boj, ki ga je aneksija oznamovala.

Spomenica navaja dalje izpovedbe nekega četaša, ki ga je bila „Narodna Obrana“ svojčas najela, o takratnem delovanju tega društva. Glasom teh izjav je „Narodna Obrana“ vzdrževala šolo pod vodstvom dveh stotnikov — eden je bil Janković — za izvežbanje četašev. To šolo sta general Janković in pa stotnik Milan Pribičević redno nadzorovala. Četaši so se vadili

v streljanju, v metanju bomb, polaganju min, razstreljanju železnic, mostov itd.

Pod istim vodstvom kakor takrat, ko se je ustanovila, je bila „Narodna Obrana“ tudi v najnovejši dobi središče protiaustrijske agitacije. Imela je pod svojim okriljem Zvezo strelcev z 62 društvi, Sokolsko zvezo z 2500 članov ter različna druga društva. „Narodna Obrana“ je nastopala sicer pod plaščem kulturnega društva, ki mu je samo duševni in telesni napredek srbskega ljudstva in njegov gmotni razvoj smoter, imela pa je svoj novi program začrtan v tem, kar smo gori povedali in v svojem glasilu, ki je propovedovalo „sveto istino“, da je neobhodno potrebno, Avstrijo tega prvega in največjega sovražnika z ognjem in mečem iztrebiti, ljudstvo pa z vsemi možnimi sredstvi pripraviti na ta boj, da se reši podjarmljeno ozemlje, na katerem vzdihuje sedem milijonov zaslužjenih bratov.

Spomenica navaja dalje različne vzklike in nagovore, ki so temu, kar smo povedali podobni, ter osvetljuje mnogostransko delovanje „Narodne Obrane“ in ž njo združenih društev na zunaj. Vse to je pokazalo na potovalnih predavanjih in ob udeležbi pri slavnostih bosenskih društev. Pri takih slavnostih so se nabirali člani za imenovana srbska društva.

Vrše se še preiskave o tem, ali so res srbska sokolska društva vplivala na podobna društva v monarhiji, da bi se ž njimi družila v ozko zvezo.

Zaupniki so zanesli strup upornosti med dorasle može in med nerazodno mladino. Tako je Milan Pribičević pregovoril nekega honvedskega častnika in nekega orožniškega poročnika, da sta zapustila svoji službi v avstro-ogrski armadi; to se je zgodilo ob zelo sumljivih okolištinah. Po učiteljskih in drugih učnih zavodih se je razvila živahna agitacija, pa tudi z vojaške strani se je začel boj proti monarhiji pripravljati, kajti srbskim emisarjem se je poverilo v slučaju, da izbruhnejo sovražnosti, razdreti občila (železnice, ceste, mostove), našantati prebivalstvo k uporom in provzročiti splošne zmede.

Za vse te trditve se nahajajo dokazi na posebnih prilogah.

Posebna priloga prinaša izpisek z spisov okrožne sodnije v Sarajevu o preiskavi zaradi napada na nadvojvodo Frana Ferdinanda in njegovo soprogo.

Glasom te listine so Princip, Čabrinović, Grabec, Gabrilović in Popović priznali, da so dogovorili s pobešlim Nemeth Basićem zaroto, da nadvojvodo umore, da so v ta namen nanj prežali. Čabrinović je priznal, da je vrgel bombe, Gabrilović in Princip, da sta streljala z browningom. Oba sta tudi izpovedala, da sta imela namen, nadvojvodo Franca Ferdinanda umoriti.

Nadaljne priloge te listine obsegajo podrobne izjave obdolžencev pred preiskovalnim sodnikom, ki se tičejo tega, kako je zarota nastala, odkod so dobili bombe, izdelane tvorničkim potom in namenjene za vojsko. Te bombe so se dobile, kakor vse kaže, iz vojnega skladišča v Kragujevacu.

Končno se izjave treh obdolžencev bavijo s

tem, kako so se prepeljali in kako so prenesli orožje v Bosno.

Revolucija v Varšavi.

Dunaj, 29. julija. — Takaj so došla poročila iz Varšave na Rusko-Poljskem. Baje pričelo je tam veliko revolucionarno gibanje. Tekom demonstracij prišlo je tudi do bojev z orožniki in vojaštvom. Že pred par dnevi stopilo je 25.000 delavcev v štrajk. Govori se tudi, da se je zgodilo v raznih ruskih skladiščih smodnika mnogo razstrelb. Mnogo oseb je bilo ubitih. Tudi v glavnem poštne uradu se je zgodila eksplozija. Vesti sicer se niso potrjene, ali gotovo je, da se pripravlja na Ruskem zopet revolucija, ki bođe krvavejša nego vse dosedanje revolucije.

Rusko stališče.

Kakor znano, se velevlasti trudijo, da bi nastalo vojno lokalizirale, to se pravi, da ne bi nobena druga velevlast vmes posegnila, marveč da ostane sploh zadeva med našo monarhijo in Srbijo. Rusija je najprve v oficijoznem glasilu grozila, češ da naj Avstrija ne gre predaleč, ker bi drugače tudi ruska armada nastopila. Ko je vidla ruska vlada, da se Avstrija teh groženj ne boji in ko je naša vlada Srbiji napovedala vojno, bila je stvar resnejša. Razni tisti so poročali, da Rusija mobilizira in da zbira že vojaštvo ob naših mejah. Nikdo ne ve, koliko resnice je na tem. Ali gotovo je, da se zdaj Avstrija ne more ozirati na nobeno stran. V tistem trenutku, ko bi Avstrija bila od Rusije napadena, stopita na našo stran Nemčija in Italija, — kajti trozveza še ni bila nikdar tako složna kakor zdaj. To je tudi treba premisliti. Sicer pa ima Rusija v svojem notranjem toliko opraviti, da pač ne more mnogo na vojno misliti. Vesela je lahko, ako se jo samo pri miru pusti. Ravno zdaj je proglasila zaradi revolucionarnega gibanja med delavstvom obsedno stanje nad večjimi mesti.

Bulgarija.

Iz Sofije se poroča da hoče bili Bulgarska v avstrijsko-srbskem sporu toliko časa nevtralna, dokler bo vojna med Avstrijo in Srbijo lokalizirana in dokler ne bode posegla vmes še kakšna druga država. V splošnem je zdaj v Bulgariji mnogo navdušenja za Avstrijo.

Grška.

Grška ima sicer s Srbijo neko pogodbo; vendar pa v tem slučaju ni dolžna, poseči v avstrijsko-srbski konflikt in tega tudi ne bode storila. Ostala bode nevtralna.

Rumunija.

Rumunski poslanik v Petersburgu je odpoštoval v Bukarešto. Pred svojim odhodom je izjavil, da ostane Rumunskva in sedanjji vojni nevtralna.

Turčija.

Turška vlada je izjavila, da hoče v avstrijsko-srbskem sporu nevtralna ostati. Šele ako bi se kaka druga država vmešala in bi na ta način nastala evropejska vojna, bi Turčija nastopila skupno z Avstrijo.

Kragujevac.

Poročali smo že, da je srbski dvor takoj po našem ultimatumu zbežal iz Belgrada in se odpegljal v Kragujevac. Z njim vred seveda tudi vse vrhovne oblasti. S tem je postalo staro glavno mesto srbske države zopet središče.

Svoj čas bil je Kragujevac najpomembnejši, ali pozneje sta ga Niš in končno Belgrad pre-

Vse oboletosti
sopilnih organov

oslovski kašelji, navadni kašelji, prehlajenje, influenza iu

Dobi se a K. 4. - v vseh lekarnah.

pljučne bolezn

naduha zdravijo številni
zdravniki in profesorji vedno z

SIROLIN "ROCHE"

kosila. Politično veljavo je Kragujevac popolnoma izgubil; pač pa je v zadnjih letih pridobil vedno večjo vojaško veljavo. Kragujevac leži na Lepenici in železnici Lapovo Kragujevac, vzhodno Moravske linije in šteje 18.000 prebivalcev. V mestu se nahajajo arzenal, fabrike za puške in municijo in 8 kilometrov dalje v gorovju je več mlinov za smodnik. Kragujevac je torej artillerijski in tehnični center srbske armade. Za nas postal je v zadnjem času zato zanimiv, ker so bile bombe in pištole iz Kragujevca, s katerimi je bil izvršen grozoviti umor v Sarajevi.

Amnestija.

Njegovo c. in kr. apostol. Veličanstvo je izdalo sledeče amnestije za delikte vojaški službi podvrženih: I. Vsem prislušnikom armade in vojne mornarice, ki so v preiskavi, ali ki se naj nadejajo zasledovanja ali disciplinarne kazni, ker so dezertirali ali ker niso ubogali vojaškega vpoklicnega povelja, predno je bil razglašen mobilizacijski ukaz, se pregleda preiskava in kazni, in sicer onim, ki so odsotni, pod pogojem, da takoj nastopijo, da izpolnijo svojo vojaško dolžnost; vendar pa izgube oni, ki imajo šarž oni ki so za časa nastopa kot dezertjerji izven stanja, svojo šaržo.

Interkalare kot dezertjer se vračuna v službeno dobo.

Ne prugleda pa se preiskava in kazni s krivcem, udeležnikom in onim osebami, ki so zapeljivali k dezerciji ali nepokorščini napram vojaškemu vpoklicnemu ukazu.

Če je kdo zagrešil razven kaznivih dejanj, katere vpošteva amnestija, še druga kazniva dejanja, tedaj še ni izključen iz amnestije; za zadnja kazniva dejanja je še vedno odgovoren.

II. 1. Vsem prislušnikom v državnem zboru zastopanih kronovin in dežel, ki so obsojeni ali v preiskavi, ker so pred razglasitvijo mobilizacijskega ukaza onemogočili nabor ali pregledovanje s tem, da so izostali, ali ker so pobegnili pred naborem ali pred vojaško službo, se pregleda kazni, v kolikor še ni izrečena, oziroma preiskava in kazni kakor tudi podaljšanje uslužbene dolžnosti.

Onim osebami, ki se jih zasleduje zaradi kaznivega dejanja, storjenega pred razglasitvijo mobilizacijskega ukaza, ali ki se imajo zaradi tega nadejati zasledovanja, se pregleda preiskava in kazni kakor tudi podaljšanje uslužbene dolžnosti v slučaju, če zadoste naborni dolžnosti, kateri so podvrženi, oziroma svoji zakoniti službeni dolžnosti ter se v to svrhu takoj osebno zglase pri politični okrajni oblasti one občine, v kateri imajo domovinsko pravico.

Sokrivcem in udeležnikom se ne pregledata preiskava in kazni.

Oni, ki so se vrnil v domovino in ki se asentirajo po izstopu iz tretjega starostnega razreda, so podvrženi službi le do 31. decembra onega leta, v katerem izpolnijo 33. leto svoje starosti.

Amnestija se nanaša tudi na osebe, ki so zakrivilo kako v prvem odstavku navedeno kaznivo dejanje, predno je stopil v veljavo veljavni brambni zakon.

2. Vsem prislušnikom domobranstva, ki so v preiskavi, ki se jih zasleduje ali ki se imajo nadejati zasledovanja ali disciplinarne kazni, ker so pred razglasitvijo mobilizacijskega ukaza dezertirali, ali ker se niso pokorili vojaškemu vpoklicnemu povelju, se pregleda preiskava in kazni, in sicer onim, ki so odsotni, pod pogojem, da takoj pridejo v svrhu, da zadoste

svoji vojaški službeni dolžnosti; vendar pa izgube svojo šaržo oni, ki imajo kako šaržo in so v času, ko nastopijo službo, kot dezertjerji že po predpisu izven stanja. Dezerterski interkalare se všteje v službeno dobo.

Ne pregleda pa se preiskava in kazni s krivcem, udeležnikom in onim osebami, ki so zapeljivali k dezerciji ali nepokorščini napram vojaškemu vpoklicnemu ukazu.

3. Če je kdo zagrešil razven kaznivih dejanj, ki jih vpošteva amnestija, še druga kazniva dejanja, če obsodba še ni bila izvršena, tedaj še ni izključen iz amnestije; za zadnja kazniva dejanja pa je odgovoren.

Nasprotno pa so izvzeti iz amnestije oni, ki so že obsojeni obenem zaradi delikta, ki je po točki 1 všteti v amnestijo, in drugih kaznivih dejanj; za te pa se morejo staviti posebni predlogi za pomiloščenje, če eksistirajo okoliščine, ki so vredne posebnega vpoštevanja.

Domobranski minister je sporazumno z vojnim ministrom v svrhu izvršitve od Najvišjega izdanih, v uradnem delu razglašenih amnestij izdal sledeče določbe:

„Oni amnestiranci, ki dosedaj še niso popolnoma zadostili svoji prezenčno — službeni dolžnosti, morajo naknadno odslužiti prezenčno službo, ki jim še manjka, nadomestni rezervisti, ki niso bili že za časa mobilizacijskega razmerja primerno izvežbani, pa naknadno izvršiti prvo vojaško izvežbanje.

Odločbo o naknadni izvršitvi tega izvežbanja izda poveljnik vojaškega krkela (zavoda).

One osebe, ki so deležne amnestije, ki so vsled vračunive onega časa, ki so ga preživele v dezerciji, v službeno dobo že zadostili svoji redni službeni dolžnosti za časa uvrstitve ali mobilizacijskega razmerja, se ne morejo pridržati v aktivni službi, ko preneha mobilizacijsko razmerje.

Vojaške oblasti morajo naznaniti prihod vsakega, ki se poteguje za amnestitev, pristojnemu kornemu poveljništvu (pristaniščnemu admiralatu), ki mora konstatirati, če so dani pogoji za vpoštevanje v amnestijo, ker vse potrebno ukreniti.“

Analogni akti amnestije kakor glede oseb armade in vojne mornarice, kakor tudi c. kr. domobranstva so izšli tudi glede prislušnikov kralj. ogrskega domobranstva in bosansko-hercegovskih deželjanov.

Zadnji telegrami na strani 6.

Vojska

je pričela in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vsej, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Neprošeni gosti

na katerih obisk se ni bilo pripravljeno in na katere se ni mislilo, pridejo vedno v neprijetnem času, kadar nas najbolj motijo in v našem delu nadlegujejo. Taki neprošeni gosti, ki pridejo prav presenetljivo in ki potem nočejo oditi, so tudi bolezniki, ki se jih pridobimo vsled mokrote, prepaha in prehlajenja.

Zlasti se zgodi to pri prehlajenju, ki pade lahko na prsa in se naznani z bolečinami v prsih, bolenju v rami, ropotajoče dihanje, nagon

h kašlju in z drugimi simptomi. Ako rabimo pravočasno Fellerjev bolečine odpravljajoči rastlinski esenc-fluid z zn. „Elsafluid“, zamore bolezen kmalu premagati.

O tem smo se sami mnogokrat prepričali in tudi mnogo zdravnikov potrjuje dobre vspehe Fellerjevega fluida z zn. „Elsafluid.“ Gospod Dr. Jos. Estmeister, Wildenau, 1. pošta Aspach, piše, da služi izborno Fellerjev fluid pri vsak dan se pojavljajočem motenju zdravja. Gospod dr. Kittel, Kralj. Vinohrady, piše, da rabi Fellerjev fluid že leta sem v svoji praksi z izbornim uspehom; in ravno tako sodi mnogo drugih zdravnikov.

Zahtevajte

398

pri kupovanju ne samo „kocke za goveje juho“, nego izrečno

MAGGI JEVE kocke

po 5 v

kajti te so

najboljše!

Samo prave

z imenom MAGGI in varstveno znamko zvezdo s križcem

Ne jemajte denarja iz šparkas!

C. kr. štajersko namestništvo nam piše: „Kakor so že mnogokrat pokazale izkušnje, ni izključeno, da bodejo radi položaja, ustvarjenega po izvenpolitičnih razmerah, se tudi sedaj raznašale napačne vesti o varnosti denarnih zavodov v splošnem in zlasti pa hranilnic, kar ima za posledico, da se ljudstvo še bolj razburja in burno in nujno zahteva izplačanje svojih vlog.“

Znano je, da brezvestne osebe, katerim se glede njihove odgovornosti navadno sploh ne more do živga, take situacije izkoristijo, da na zloben način povzročajo množenje straha med ljudstvom in tako napeljujejo vodo na svoj mlin.

Do kakega vznemirjenja sploh ni povoda; hranilnice so kot denarni zavodi utemeljene na trdni in popolnoma varni podlagi, ker so podvržene strogemu po zakonu oskrbljenemu nadzorstvu. Javnost se tedaj v lastnem interesu svari, da se ne ozira na take vznemirjajoče vesti; sploh bi se uvedlo proti dotičnikom, ki bi jih razširjali, kazensko postopanje. Zgodilo bi se v mnogih slučajih, da bi stranke s trdom prihranjen ter dvignjen denar na lahkomišelni način za vedno izgubile.“

Torej še enkrat: Najvarnejše zavetišče za denar je zdaj šparkasa!

Politični pregled.

Slovenski listi prepovedani. Po naročilu c. k. oblasti morali so v Ljubljani ponehati izhiti srbofilski listi „Dan“ in „Glas Jug“, nadalje slovenski socijalno-demokratski dnevnik „Zarja“ ter strokovni list „Rudar.“

Razpuščena slovenska društva. Iz Ljubljane se poroča: C. k. policijska direkcija je vstavela društveno delovanje sledečih slovenskih in socijalno-demokratskih društev: „Splošno pravovarstveno in strokovno društvo“ v Ljubljani in podružnica tega društva v Spodnji Šiški, soc. demokratično politično društvo „Bodočnost“ v Ljubljani,

Pri boleznih vsled prehlajenja, pri bolečinah vsake vrste, kakor tudi pri slabosti oči, trepetanju pred očmi, migreni in živčnih bolečinah izkazuje se kot zanesljivi pomočnik in naj bi ga imeli naši čitatelji vedno v hiši, ker stane 12 steklenic samo 5 kron franko.

Tudi Fellerjeve odvajalne Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, 6 škatljic franko 4 krome, naj bi naši čitatelji v varstvo zoper težavam želodca, zapiranju itd. pri apotekarju E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvatstvo) naročili.

--- risi.